

Date of Issue :

Centre :

Sup. Sign :

Seat No. :

BB-423

Third Year B. A. (Sem. VI)

(Music) Examination

March / April – 2014

Theory Paper - II : Detail Study of Raag

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

: અગત્યની સૂચના :

સમગ્ર પ્રશ્નપત્રના જવાબ પેપરમાં જ લખવા. જો પ્રશ્નપત્રમાં જગ્યા ઓછી પડે તો ઉત્તરવહીમાં વિસ્તૃત જવાબ લખી શકો છો પરંતુ જે તે પ્રશ્ન ક્રમાંક, તેના માર્ક્સ, અને પૂછાયેલ પ્રશ્ન લખ્યા બાદ જ જવાબ લખવો. પ્રશ્નપત્રમાં કોઈ પણ પ્રકારની છેકછાક ચાલશે નહિ. દરેક સાચા જવાબ ઉપર નું નિશાન કરવું. બે વિકલ્પો પર કરેલા નિશાનવાળા જવાબ રદ ગણાશે અને તેના શૂન્ય (0) માર્ક્સ ગણવામાં આવશે. દરેક વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના 2 માર્ક્સ છે; તે સિવાયના અન્ય કોઈ પણ પ્રશ્નના જે તે માર્ક્સનો ઉલ્લેખ તેની સામે જ કરવામાં આવ્યો છે.

૧ રાગ “પરજ” ની વિસ્તૃત માહિતી લખી પરજ-બસંત-પૂર્વીની
તુલના લખો.

૧૦

૨ રાગ લલિતનો બડા ખયાલ અથવા દરબારીનો છોટાખયાલ અથવા હ
માલકૌસનું ધ્રુપદ લિપિબદ્ધ કરો.

૩ ‘‘આડાચૌતાલ’’ને લિપિબદ્ધ કરી ચૌગુન અથવા તિગુન લખો.

૪

૪ રાગ યમનને શું કહી શકાય ?

- (A) પૂર્વાંગવાદી
 (B) ઉતરાંગવાદી
 (C) પરમેલપ્રવેશક
 (D) ત્રણમાંથી કોઈ નહિ

૫ કઈ ગાયન શૈલીમાં શાસ્ત્રીય અને લોકસંગીતનાં તત્ત્વો વિદ્યમાન છે ?

- (A) ખયાલ
 (B) ટુમરી
 (C) ગઝલ
 (D) સુગમ સંગીત

- ૬ અડાણા રાગની ઉત્પત્તિ કયા થાટમાંથી માની ગઈ છે ?
- (A) ભૈરવી
- (B) આસાવરી
- (C) કલ્યાણ
- (D) કાફી
- ૭ રાગ જૈનપુરીનો ગાયન સમય શું છે ?
- (A) દિવસનો બીજો પ્રહર
- (B) દિવસનો પ્રથમ પ્રહર
- (C) રાત્રિનો પ્રથમ પ્રહર
- (D) સાયંકાલ
- ૮ રાગની ઉત્પત્તિ શેનાથી માનવામાં આવી છે ?
- (A) ગ્રામ
- (B) મૂર્છના
- (C) થાટ
- (D) જાતી
- ૯ લક્ષણ ગીતનો ઉદ્દેશ્ય શું છે ?
- (A) ગીત શિખવવાનો
- (B) રાગ શિખવવાનો
- (C) રાગ તાલના નિયમ બતાવવાનો
- (D) રાગ પરિચય આપવાનો
- ૧૦ ભૈરવી થાટમાં જો મધ્યમ તીવ્ર કરી દેવામાં આવે તો કયો થાટ બને ?
- (A) પૂર્વી
- (B) તોડી
- (C) મારવા
- (D) આસાવરી

- ૧૧ સંગીત-રાગ ગાયન દ્વારા કયા રોગીનો ઉપચાર કરવામાં સફળતા મળે છે ?
- (A) શારીરિક
- (B) વિકલાંગ
- (C) માનસિક
- (D) ત્રણમાંથી કોઈ નહિ
- ૧૨ ભાવ - રાગ - તાલ આ ત્રણેને એક સાથે શેમાં બતાવી શકાય છે ?
- (A) વાદન
- (B) ગીત
- (C) નાટક
- (D) ધ્રુપદ
- ૧૩ રાગ શ્રી માં તાંપુરાનો પ્રથમ તાર કયા સુરમાં મેળવવામાં આવે છે ?
- (A) નિશાદ
- (B) મધ્યમ
- (C) પંચમ
- (D) મન્દ્ર ષડ્જ
- ૧૪ “સોનાટા” શું છે ?
- (A) ગમકનો પ્રકાર
- (B) ઘરાના
- (C) સ્વર રચના
- (D) શ્રુતિ
- ૧૫ સા મ મ પ, મ' પ ધપ મ, રે સા કયા રાગનો બોધ કરાવે છે ?
- (A) બસંત
- (B) કેદાર
- (C) બિહાગ
- (D) દેશ
- ૧૬ સ્વરોની કઈ જોડી “રાગ મારવા”થી સંબંધિત છે ?
- (A) રે - ધ
- (B) રે - મ
- (C) ગ - ની
- (D) ધ - ગ

૧૭ મુલતાની રાગ કઈ શ્રેણીમાં આવે છે ?

- (A) ચંચલ રાગ
 (B) પૂર્વાંગ રાગ
 (C) પરમેલ પ્રવેશક રાગ
 (D) આશ્રય રાગ

૧૮ “બાબુલ મોરા નૈહર છુટ્યો જાય” બન્દિશના રચયિતા કોણ હતા ?

- (A) ફૈયાઝ ખાં
 (B) બડે ગુલામઅલી ખા
 (C) ઓમકારનાથ ઠાકુર
 (D) વાજિદઅલી ખાં

૧૯ સંકીર્ણ રાગ કોને કહેવાય ?

- (A) બે રાગની છાયાવાળા રાગને
 (B) આશ્રય રાગની છાયાવાળા રાગને
 (C) બે થી વધુ રાગની છાયાવાળા રાગને
 (D) શુદ્ધ-વિકૃત-વિવાદી સ્વરોની છાયાવાળા રાગ ને

૨૦ વ્યાખ્યા આપો : મોહરા અને પલટા

૨૧ આડી લય કોને કહેવાય ?

- (A) દોઢી લયને
 (B) તિગુની લયને
 (C) સવાઈ લયને
 (D) 3/4 લયને

૨૨ બે ભિન્ન તાલના મિશ્રણથી નિર્મિત તાલને શું કહેવામાં આવે છે ?

- (A) સાલગ તાલ
 (B) દેશી તાલ
 (C) બ્રહ્મતાલ
 (D) ત્રિપુટ તાલ

૨૩ કર્ણાટિક તાલ પદ્ધતિમાં “ઝપતાલ”નું ચિહ્ન શું હશે ?

(A) 1011

(B) 101

(C) 01

(D) 10

૨૪ કર્ણાટિક તાલ પદ્ધતિમાં કેટલા મુખ્ય તાલ હોય છે ?

(A) 4

(B) 5

(C) 7

(D) 6

૨૫ “આડાચાર તાલ”માં કેટલી વખત ખાલી આવે છે ?

(A) 3

(B) 2

(C) 4

(D) 5

૨૬ ખંડ જાતીમાં કેટલી માત્રા હોય છે ?

(A) 5

(B) 4

(C) 3

(D) 2

૨૭ તબલાના સોલો વાદન (એકલ વાદન)માં મુખ્યત્વે કયા તાલની પસંદગી કરવામાં આવે છે ?

(A) એક તાલ

(B) ઝપતાલ

(C) ત્રિતાલ

(D) દાદરા

૨૮ સૂલતાલ અને ઝપતાલની મુખ્ય સમાનતા શું છે ?

(A) તાલી

(B) માત્રા

(C) ખાલી

(D) વાદ્ય